

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 15 Ocak 2018
Sayı : 566

10/876

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri ve kadın sığınma evlerinin durumlarının araştırılması ve merkezlerde yaşanan sorunların çözüm yollarının oluşturulabilmesi için Anayasanın 98'inci ve iç tüzüğümüzün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırma Komisyonu açılmasını saygılarımla arz ederim. 20.11.2018

2 Serdar Tahulu

Ömer Fethi Güler / Durmuş
Nigide / Kadim Durmaz /
Tekat Milletvekili

Fatma KAPLAN HÜRRİYET
KOCAELİ MİLLETVEKİLİ

Kann Arslan
Deniz /
Gündüz

6 Ayhan BAYAT
Adar m.

24etin Arık
Kaya m.

2 Jerkan Tıpca
Hacı m.

9 Atila SERTEL
Ruh m.

12 Turabi KAYAN
Kutlu m.

2 Aydin ÖZEL
Carden YÜCEER / Antalya m.
Tehvâ m.

Erkan Aydin
Bursa m.

Nurhayat Altın Kayaçlı
Bursa

17 Kemal ZERREK
Samsun m.

16 Neslihan Horacı
Samsun

566

12
18
19
20
21
22
23
24

GEREKÇE

Şiddet Önleme ve İzleme Merkez'leri (ŞÖNİM) 2012 yılından itibaren, şiddete maruz kalan kadın ve çocuklara, sığınak, psiko-sosyal, hukuk, sağlık, istihdam ve eğitim desteklerin 7/24 verilmesi amacıyla, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na (ASPB) bağlı olarak faaliyetlerine başlamıştı. Daha sonra bakanlığın ismi değişerek, Aile-Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na bağlanan ŞÖNİM'ler 2018 itibariyle 68 ilde faaliyet göstermektedir.

2016 verilerine göre Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na bağlı 102 sığınma evinde 29 bin 612 kadın ve 17 bin 956 çocuk, belediyelere bağlı 33 sığınakta 2 bin 88 kadın ve 1433 çocuk, STK'lara bağlı sığınaklarda ise 66 kadın ve 23 çocuk kaldı. Bakanlığın verilerine göre, halihazırda Türkiye'nin 68 ilinde ŞÖNİM'lerden 5 yılda 157 bini kadın, 12 bini erkek, 40 bini çocuk olmak üzere toplam 209 bin vatandaşa hizmet verildi.

Ancak sadece sığınak yapmak yetmiyor. ŞÖNİM ve kadın sığınma evlerinde çalışmaların nasıl gittiğinin, çalışanların durumlarının da incelenmesi gerekmektedir. Travmatik alanlarda çalışanların koşullarının zayıf olması, birebir çalıştıkları kadın ve çocuklara da yansıdığı düşünülünce, sığınma evleri ve ŞÖNİM'lerde istihdam edilen personelin nitelik açısından durumlarının incelenmesi de elzem bir konudur.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın bütçeye ayrılan pay bakımından bakanlıklar arasında 3'üncü sırada yer almasına rağmen, Bakanlığın bütçesinin büyük bir bölümünü sosyal yardımlar oluşturması da, sığınma evleri ve ŞÖNİM'leri nitelik açısından geliştirilmediği düşüncesini beraberinde getirmiştir.

Ayrıca aşağıda belirtilen maddeler sığınma evleri ve ŞÖNİM'lerde yaşanan sıkıntılardır;

- Kadınlara ekonomik, psikolojik, hukuki ve sosyal yardım verilmesi konusunda sosyal çalışmacı, avukat, psikolog destekleri yetersiz. Kadınların ve çocukların ihtiyaç duydukları psikolojik desteği almak için başvurabilecekleri yaygın, ücretsiz ya da düşük ücretli, güvenilir psikolojik danışma merkezleri neredeyse yok.
- Mart 2016'da çıkarılan ŞÖNİM yönetmeliği bu merkezleri "erkeklerin de destek alabileceği" merkezler haline getirdi. Uygulamada şiddeti uygulayan erkeklerle kadınların aynı ortamlarda karşı karşıya getirilmesi gibi ciddi güvenlik sorunu yaratacak durumlar ortaya çıkmaktadır. 12 yaş üstü oğlan çocuğu veya engelli çocuğu olan kadınlar sığınakta kalamamakta ve engelli kadınlar sığınma evlerine 'uygun değil' denilerek alınmamaktadır.
- 60 yaş üstünde olup erkek şiddetine maruz kalan kadınlar Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü'ne gönderilmektedir. Hatta çoğu zaman sosyal hizmet kurumlarındaki yetersizlikler yüzünden 60 yaş üstü kadınlar huzurevlerine bile alınmamaktadır. Huzurevlerine alınsalar bile şiddetten kurtulmuş ve devlete sığınmış bir kadın olarak gerekli rehabilitasyon ve destek çalışmalarına ulaşamıyorlar.
- Türkiye'de sığınma evi hizmetleri yalnızca bir "barınak" olarak kurgulandığı için şiddet görmüş olan ve ruh sağlığı bozulmuş olan kadınlar yeterli destek ve rehabilitasyon olanaklarına sahip olamadıkları için kurumdan kuruma gönderiliyorlar.
- Sığınaklar devlet tarafından sadece "barınma" yerleri olarak görülüyor. Başvurucu kadın ve çocukları güçlendirici çalışmalar yapılmıyor.

- Personel yetersizliği had safhada: Sığınakta kadınlar büyük oranda yeterli donanıma sahip olmayan hemşire, güvenlik görevlisi, temizlik elemanı, bakım elemanı gibi görevlilerle karşılaşıyor. Kötü muamele gördüklerini anlatıyorlar.

Yukarda bahsi geçen sıkıntıları ve bu sıkıntılar karşısında alınacak önlemlerin konuşulması amacıyla Anayasanın 98'inci ve iç tüzüğümüzün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırma Komisyonu açılması önem arz etmektedir.